

Motion till riksdagen 2005/06: MJ291

av Heli Berg m.fl. (fp)

Kastrering av smågrisar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbjuda kastrering av smågrisar utan bedövning.

Motivering

I Sverige kastreras ca 1, 6 miljoner smågrisar varje år rutinmässigt utan bedövning. Kastreringen utförs för att förhindra att en avvikande lukt, s.k. ornelukt utvecklas. Ornelukt förekommer endast hos vissa hangrisar och orsakas av förhöjda nivåer i fett av framför allt två illaluktande substanser, skatol (som produceras av bakterier i tarmen) och androstenon (som syntetiseras i testiklarna). Kastreringen utförs regelmässigt på alla galtar trots att ornelukten endast märks av kött från cirka 1 % av alla hangrisar, då köttet upphettas.

Kastreringen går till så att grisen fixeras i en anordning så att bakdelen frigörs. Med en skalpell skärs huden igenom ovanför de under huden ytligt liggande testiklarna. Dessa dras ut och skärs loss. Såret sköljs med en desinficeringslösning varefter grisen släpps tillbaka till kullen. Ingreppet kan ta mindre än en minut med vana händer.

I argumentationen mot att behöva bedöva grisen före ingreppet har angivits att griskultingens skrik och försök att komma undan mer är ett utslag av att den hålls fast än en konsekvens av smärta i samband med ingreppet. Forskning vid bl.a. Norges veterinärhögskola har visat att detta inte är fallet och att en bedövning före ingreppet innebär mindre smärta för grisen.

Fram till att de är sju dygn gamla är det i Sverige tillåtet att kastrera utan bedövning. Samma regel gäller även inom EU, även om flera länder i Europa exempelvis England, Irland, Spanien och Portugal, regelmässigt ej kastrerar grisar. I Norge har man däremot sedan två år tillbaka förbjudit kastrering av smågrisar utan bedövning. Man har också fattat beslut om att ett totalt förbud mot kastrering ska gälla från och med år 2009.

I en nyligen genomförd undersökning i Norge konstateras att de flesta grisproducenter nu har accepterat förbudet och tycker att den nya ordningen

Fel! Okänt namn på

fungerar bra. Många tycker också att det är skönt att slippa kastrera smågrisarna själva, det är ett arbetsmoment som inte har upplevts som speciellt trevligt. Att anlita veterinär för kastreringen innebär en extrakostnad på ca 100 norska kronor per kull.

En farhåga innan förbudet trädde i kraft var att grisarna skulle kastreras alldeles för sent. Men medelåldern ligger nu på 10 dagar vid ingreppet, bara en dag mer än tidigare.

Det faktum att kastrering av smågris inte förekommer i alla länder, att bedövning före ingreppet är en etablerad teknik i Norge, att forskningen och avelsarbetet har kommit långt i att förebygga ornelukten samt att kastrering utan bedövning är förkastligt ur djurskyddssynpunkt är det nu dags för Sverige att förbjuda denna hantering.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2005

Heli Berg (fp)

Solveig Hellquist (fp)

Birgitta Ohlsson (fp)